

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dissapte 3 de Juliol de 1897

Núm. 3305

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Pias.
n províncies trimestre.	3'50
Extranger y Ultramar.	7
Anuncis, & preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Jurguera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

SE RETRATA

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y 'LS LABORABLES A PECTICIO.

NOVAS FOTOGRAFIAS EN CO-

OPERA tots

LOS DIUMENGES.

TORRES, FOTOGRAFO

Passeig de Mata, 12,

REUS

dias de despalg tots los festius

SECCIÓ DOCTRINAL

La constitució de Creta autònoma

La qüestió cretense sembla que dintre de poch temps se podrà donar per definitivament resolta. Al menos així ho fa esperar lo que comunica *The Times* dels dies 7 y 8 del mes passat a sos lectors. En efecte: lo corresponçal del diari londonense a Canea dona a coneixer los conceptes generals de la nova constitució cretense sobre la qual, sembla, que hi ha complert acort entre las potencias europeas. Encara que no es possible en l'estat actual de las negociacions donar per complert lo text de dita constitució, ab la total organisació política y económica de la isla, no obstant, tenint en compte que las bases generals foren adoptadas l'any passat per las potencias y aceptadas per los membres cristians de la Assamblea cretense, es de presumir que la existencia autònoma d'aquell país serà en definitiva regulada a tenor de ditas bases, y es de creure també, segons opina'l corresponçal de *The Times*, que tota oposició de part dels cristians de Creta respecte al projecte d'autonomia de son país desapareixerá, retornant a aquella isla la vida normal de tot poble civilisat y desapareixent també l'estat enarquistic en que per massa temps ha estat sotmesa aquella regió.

Cal observar, qui si bé hi han algunas modificaciones novament introduhidas en lo projecte de constitució per lo que respecte a las bases convingudas en l'any passat, sembla que aixó es degut a la necessitat d'armonisar los compromisos contrets anteriorment entre las potencias referents a la completa abolicció de la legislació turca en lo país y a la evacuació de las forsas militars del Sultá en la isla.

Aném, donchs, a donar a coneixer las líneas generals de la constitució de Creta.

La isla's constituheix en un estat autònom, baix, empero, la soberanía del Sultá.

(a) *Lo príncep.* (1) Serà cristià y estranger, elegit per las potencias y regonegut per lo Sultá; (2) tindrà lo dret del veto en totas las lleys votadas per la Assamblea; (3) lo dret de concedir perdons y amnistias; (4) lo dret de nombrar tots los oficials (funcionaris públichs) cristians y mahometans, tenint en compte 'ls mérits personals y las necessitats locals; y (5) la suprema direcció de la armada y exércit de la illa.

(b) *La Assamblea.* (1) Se compendrà de cristians y mahometans elegits seperadament en proporció al número de las duas creencias; (2) serà convocada cada dos anys, y especialment en cas d'aconteixements extraordinaris (*emergency*); y (3) votará'l pressupósit y totas las lleys per majoria.

(c) *Contribucions.* (1) Pertenyarán al Tresor de la isla los impostos directes é indirectes sense excepció, las rendas de las propietats públichs, de las salinas, etc.,

dels correus y telégrafos, excepció feta d'aquells dominis ó bens pertenyents als governs ó companyias extrangeras; y (2) serà pagat anyelment al Tresor imperial un tribut de 10.000 lliuras, després de cinch anys (de decretada la autonomia de Creta.)

(d) *La forsa armada.* (1) Las tropas turcas no serán mantingudas en la isla, (evacuació absoluta); (2) un cos de gendarmeria en cas de necessitat, y baix lo mando d'un ó varis oficials extrangers, serà encarregat de conservar l'ordre, ab la cooperació de contingents de tropas forasteras; y (3) al retirarse aquestos contingents y a fi d'ocupar son lloch, serà organizada una milicia local.

(e) *La llengua.* Lo grech, essent lo llenguatge de tots los habitants de la isla, serà la llengua oficial. Las lleys, los decretos y las ordres oficials serán promulgadas en turch.

(f) *La bandera.* Creta tindrà bandera propia.

Veus aquí un altre exemple que podrian imitar ó seguir los governs de Madrid pera acabar las cuestiones colonials y atendre a las aspiracions justas y llegendimas de las regions d'Espanya mal avingudas ab lo sistema centralista y unitarista, que es la deshonra y la ruina del país. Pero creyém que, ara com ara, per Espanya *nulla est redemptio*. L'egoisme y la concupiscencia en las classes *directoras*, y la ignorancia y embrutiment en las classes *dirigidas* han de privar que 'ls governs obrin los ulls a la rahó, y 'ls súbdits a sa propia dignitat.

En lo modo de ser d'una gran majoria dels espanyols, las cuestiones de verdadera transcendencia social y económica son tan desconegudas com los fenómenos que's realisan allá en los més apartats confins del mon sideral. Al revés de lo que passa en los demás paissos, ahont los assumptos internacionals son coneguts, estudiats y apreciats en un sentit ó altre, en aquest país tot es raquílich, reduhit, de vehinatje. L'esperit coquí del semitisme es lo que encara domina, y tot lo que tendeixi a miras desinteressadas y ben amplex es mirat com sospitós, y com a tal perseguit y anulat en lo possible.

Y aixó 'ns ho expliquém al tenir en compte lo que ha dit, ab justesa, un autor modern al ocupar-se de la situació d'Espanya; «En aquesta nació s'hi notan duas rasses. La Aria (celta, greco-llatina, goda), ó sia del Ebre al Pirineu; y la que ocupa del Ebre al estret, que en sa major part, no es aria, sino semita, presemita y encara mogólica (gitana). Donchs he, continúa l'aludit autor, la que proporciona la majoria de funcionaris, d'adeptes y de gent que soporta y sofreix resignada aqueixa máquina dificaltativa del funcionalisme administratiu-gubernamental espanyol, en la rassa que va del Ebre al Estret de Gibraltar, castellans, andalusos, estremenyist murcians, etc. Ella donà 'ls *corletes* del Santo Oficio, ella 'ls burots de totas las tiranias, ella 'ls ministres de totas las reacciones; d'allí surten las guardias pretorianas, allí s'originá 'l caciquisme, d'allí 'ns venen polissons de tota classe y de tota mena, inspectors, intendents, y ella dona aqueixos empleats que's creuen en lo deber de dificaltar la tramitació dels expedients y de las comunicacions. Sols, acaba dihent dit autor, las rasses godo-llatinas de las provincias del Nort, y sols certas classes de las ciutats llatinas del Sud s'han oposat al despotisme gubernamental y han proclamat y sostingut las institucions lliberals.....» etc. (1)

Dominadera, per una extranya contingencia, la rassa de centre, y capficada tant sols com un nirvánich budista en contemplarse la rodona de son ventre, descuyda 'ls problemas que's presentan fora de son entorn, y quan algun conflicte interrompt la tranquilidat de sa extática contemplació, en lloch de reflexionar, elevantse a las causas, allarga 'ls brassos armats pera destruhir y aniquilar, no usant d'altra *diplomacia* pera resoldre 'ls conflictes que la que usavan quatre mil

(1) Pompeu Gener.—«Amigos y Maestros». 1897.

anys avans de Jesu Crist los soberans de la Mesopotamia.

Y ab aquestos sistemas, la cullita de llorens fa temps que va molt magre per Espanya.

P. C. y G.

RETALL

D'una carta de Manila que publica un periódich copiém lo següent, per més que no hi creguém gens ni mica en lo remey:

«La mencionada acció debe hacer también surtir sus efectos, de manera que los indígenas se cercioren de que nuestros gobiernos tratan de deducir en lo posible los tributos a que vienen sujetos; que procuran cesen los manejos y artes de los que les esquilman por todos estilos; que en los empleos, desde los más importantes a los más ínfimos, se colocan *castilas* idóneos, de reconocida y probada suficiencia, a los que se declara inamovibles, se les exige el más exacto cumplimiento de sus deberes y se castiga rigurosamente a los que delincan; que dichos empleos se ceden al mérito, a los servicios prestados y a la perseverancia, no al parentesco ni a la pernicioso y descarada influencia; que no son prebendas exclusivas de niños góticos que allá, en los madriles, *consumiéronse y gastáronse* a consecuencia de su desordenado y desastroso vivir, y no servir para maldita de Dios la cosa; que para tales empleos hay para cada uno un solo ocupante, no como sucede, que los paniaguados, los que tienen buenas agarrederas ó soberbios puntales, suscriben mensualmente las nóminas de dos, tres ó más destinos que *ejercen* a la vez y desempeñan ninguno, en perjuicio evidente de otros *castilas* más aptos, más instruidos y más dignos que se mueren de hambre; que los indios empleados son necesarios, no los que se crean *ad hoc* y a capricho de cualquier personaje, para que disfruten sus haberes determinados individuos hasta el extremo de que algunos de aquellos resulten ridículos y a la par irritantes, como acontece en Manila con la clase de escultura establecida en el presidio de Bilibid, y que solo existe de nombre y de nómino para que un tan desocupado como desahogado embolse bonitamente un sueldo que no gana, ni debe ganar, ni merece, mientras los naturales y escultores de verdad, hijos del país, y los peninsulares todos, ven con dolor como el hospital de Sant Juan de Dios limita el número de admisiones por falta de recursos, y que en todo el extenso radio de Manila no se encuentra ni una casa de socorro.

En Filipinas se han cometido y se cometen sin fin de abusos y cosas que pasan de abusos y de castaño oscuro, y mientras esos no se corten de raíz, mientras no se vea y se traduzca en inmediatos hechos, es completamente inútil pensar en que las insurrecciones se extingan, ni en que nuestra dominación se consolide».

D'altre periódich, *El Liberal* de Madrid, copiém també lo següent. Es d'un article del senyor Blasco en que's diu que així com los inglesos están celebrant lo jubileu de la reyna d'Inglaterra, aquí's deu celebrar lo jubileu dels *inglesos* d'Espanya que s'anomenará *fiesta nacional*:

«Fiesta nacional, porque han de venir a ella los inglesos mártires del Estado, a quienes les pagaremos el viaje de ida y vuelta. Maestros de escuela que son acreedores del Gobierno y no colocan nunca, recaudadores de contribuciones, duños de Casinos a quienes se les fueron en verano los puntos tronados, y agentes por el estilo.

Pero la fiesta es madrileña pura.

El que no haya tenido alguna vez un inglés en Madrid, que levante el dedo.

—¡Levantaban!—como dicen en los barrios bajos. Del más alto al más humilde, todo el mundo gasta en Madrid más de lo que tiene, ó gasta sin tener nada, ó vive del crédito, que es alma de las naciones, y especialmente de la nuestra. Hay dos ó tres docenas de ri-

cos de veras, todos muy delicados de salud, con el cuerpo lleno de sablazos; y son los grandes sin vicios, los accionistas del Banco, los tenderos ricos de la calle de Toledo, ¿Pero los demás? Hablen las modistas, los sastres, los fondistas, los cafeteros, los prestamistas y demás víctimas del rumbo madrileño. El libro de la deuda de los hijos de Madrid representa doscientos volúmenes del tamaño y letra del Diccionario de Larousse. Es pues, justo, y lógico, y patriótico, que los ingleses tengan su jubileo».

No es veritat que sembla mentida que això s' escriba en un diari de Madrid sense que se 'n protesti per los seus habitants?

CRONICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 2 de Juliol de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER par-ticular
9 m. 3 t.	758 765	82 86	5'6	4'7	Nuvol Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccio	classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 33 Sombra 24	13	14 20	N. NO.	Cun Nin	0'3 1'3

Allò que diuen: *Any nou vida nova.* D' ensà que ha prés possessió lo nou ajuntament, que hem arrencat aygua, ben vinguda sia.

Ahir ja de matinada una fortà tronada precedí á una pluja suau: més tart de tant en tant algún ruixat fort y entre una y dos de la tarde petavan las canals de hó y millor, llástima, que per la banda de seré l' horitzó 's quedá més net que una paterna y desde allá á las quatre de la tarde lo sol lluhí de manera tant espléndida com si may hagués estat tapat.

Nostre bon amich en Joan Serra, germá de nostre company lo diputat provincial en Anton Serra y Pàmies, está malalt de gravetat. Ahir al vespre rebé los Sants Sagraments.

Desitjem al malalt una prompte y completa millora.

Lo poble de La Figuera, que com recordarán nostres lectors tenía anunciadas per tercera vegada las elecciones Municipals, pera 'l dia 27 del passat mes de Juny, deixá passar aquest dia sense acudir cap elector als comicis.

Avuy, donchs, aquella en altre temps rica vila del Priorat, se troba sense Ajuntament.

Los motius en que 'ls figuerenchs fundan la seva conducta, prou, coneguts son de nostres lectors. Venhen com de cada dia mes s' extent sobre la seva comarca la filoxera, y ab ella la miseria, y no hi ha ningú que 's vegi ab cor, de treure d' aquell sufert poble agricol un céntim pera las diferents atencions que pesan sobre 'l Manicipi, en lo que afecté á recaudador del Estat; y tenen ben present al mateix temps que sos prechs y lamentacions no han sigut atesas, pera exposarse á confiar en promesas.

Qué succehirá ara?

No ho sabem: lo mateix potser que gubernativa-ment se nombrin regidors y Alcalde, als que havian de cessar lo dia 30 que á uns altres, que en anteriors bienis hagin desempenyat aquest càrrech.

Pero, ho acceptarán?

No ho creyém pas. Abona aquesta nostra afirmació la seva actitud d' ahir y aixó nos fa esperar successos nous, dels que 'n procararem tenir al corrent á nostres lectors, puig no recordém que cap altre poble de la provincia ni d' Espanya, per una causa tan digna, s' hagi vist en situació semblant.

Si podém augurar que lo que succeheix aquest any á La Figuera succehirá d' aquí dos anys, quan se convoquin las noves elecciones, en lo major número de pobles del Priorat, los qui ara 's troban ab molta dificultat pera fer acceptar lo càrrech d' Alcalde, sentint no haver seguit igual conducta que 'ls figuerenchs.

Prénguin nota d' aixó lo senyor Gobernador civil, si creu que en Cánovas ha de seguir en lo Candelero y éil al devant de nostra provincia, y no oblidí que la fam, es lo que aconsella actituds tan extremadas.

En lo mitj-dia d' ahir presentats al nou Alcalde, per sos respectius quefes, tots los dependents del Manicipi.

Lo Secretari del Ajuntament al presentar als ofi-

cials de Secretaría, segons tenim entés, recordá al Sr. Alcalde la situació anómala en que 's troban. Lo Sr. Piqué contestá l' estat de las caixas del Ajuntament era crítich y que *desitjaria* deixar arreglat aquest assumpto.

Lo desitjaria aquest, segurament no causaria gran bon efecte á aquells empleats, que tenen dret á cobrar sous que ja han venut y per travalls que han realisat.

Lo Jutjat d' Instrucció d' aquesta ciutat y son partit, ahir matí se trasladá al poble d' Alforja á instruhir lo corresponent sumari, sobre un fet que ocorregué 'l dia anterior y al ser conegut d' aquell vehinat, deixá á tothom esverat.

En una de las fincas d' aquell terme municipal s' hi trobá 'l cadávre de la vehina María Anguera Cavallé, la que havia mort de quatre cops de gavinet.

De veu pública 's deya que aquest crim fou comés per lo fill de la desgraciada Anguera, anomenat Domingo Amorós Anguera, ignorantse las causas que podian impulsar al parricidi, pera tallar la vida á la que li doná la seva.

Diu la *Cronica Reusense* per referencias, que ans d' ahir havia de firmarse l' escriptura d' arrendament del «Frontón Reusense» á favor del empresari del Teatre Fortuny y rich comerciant, nostre particular amich don Joseph Vidiella y Gomis.

En la sessió de constitució del nou Ajuntament quedaren elegits pera 'ls càrrechs de Tinent d' Alcalde y Síndichs los senyors regidors següents:

- Primer Tinent Don Joseph M.ª Borrás Sardá.
- Segon » » Joan Vilella Estivill.
- Tercer » » Joan Abelló Boada.
- Quart » » Emili Vallvé Virgili.
- Quint » » Joan Vergés Marca.
- Sisé » » Emili Briansó Planas.

Síndich primer Don Pau Font y de Rubinat.

» segon » Joseph Casagualda Busquets.

Tots ells á escepció del senyor Briansó que no mes n' obtingué 17, obtingueren 19 vots contra sis papeletas en blanch las del cinch conservadors y la seva respectiva.

Haviam quedat ja molts anys enrera que la hisenda espanyola estava atacada d' un mal que no tenía cura, mentrestant lo govern no disminuís los cuantiosos gastos del pressupost del Estat; donchs, tots los que aixó créyam, anavam equivocats. En Navarrorreyter, si 'l deixan fer, es molt capás de tancar l' exercici económich que ans d' ahir comensá ab *superabit*, ab tot y 'ls gastos de guerra.

Lo seu cap es una prempsa de biga que fins de las rapas del rahím ne treuhen ví.

Monopolis é impostos de guerra n' ha concedit y creat á bundó; y pera completar la seva obra económica, fins ha tingut present los bitllets dels tranvías.

Sobre aquets y aixís las Corts ho aprobaren, s' hi imposa un 15 per cent sobre son valor.

La fenyá es ara pera ferlo efectiu, puig com hi ha tranvías sino en aquesta ciutat en altres poblacions que no mes cobran als passatjers, 5, 10 ó 15 céntims de peseta, resulta que sobre aquest preu no hi ha moneda á Espanya equivalent al tant per cent, lo qual pot reportar conflictes com á Barcelona, que ahir haurían deixat de circular los tranvías en perjudici del públich y especialment dels obrers que haurían de fer llargas caminadas pera trasladarse de sa casa al taller, si per una ordre de Madrid no hagués vingut un allargo hasta 'l vinent mes, pera que 's cumplís aquella Lley.

Mes lo Sr. Navarrorreyter no s' ofega ab una gota d' aygua y ja te pensat que 'l 15 per cent que acordaren las Corts sia un 20 per cent y *tutti contenti*.

Lo que éil diu: «Aquest impost encara será beneficiós á moltes personas, porque al cobrarlos hi 6 ó 12 céntims en lloch de 5 ó 10, quan donguin alguna almoyna á un pobre, no caldrá que ho fassin ab una pesa de cinch céntims.»

«Fins dels pobres de solemnitat s' ha recordat nostre gran hisendista, pera salvar al país y al contribuent!»

Deu li dongui 'l premi que 's mereix.

Ab lo titol de «Lo Cacich» lo senyor Guimerá está escrivint un drama trágich de *costums populars* que s' estrenará 'l vinent hivern á Barcelona. La obra 's desenrotlla en una capital de provincia, proposantse 'l senyor Guimerá com se desprén de son titol combatre aquesta moderna plaga de la societat espanyola.

Segons refereix un periódich de Burdeos acaba de morir en l' Hospital d' aquella població lo general carlista Martí de Pancheta.

Segons lo relato de dit periódich sembla que 'l citat general volgué ser presentat al capilá Sirvent, que anava al devant de la música de la Ademia d' Artillería que recentment ha visitat algunas poblacions del Sur de Fransa. S' negá dit senyor á rebrel per sa qualitat d' oficial carlista, produhintli aquesta negativa tal pesar que 's creu pogué ser causa de la aplopegia que 'l privá de la vida.

Lo general Martí de Pancheta estigné pres en las presons de Tarragona durant un any y mitj en temps de la passada guerra civil, per haver caygut en poder de tropas liberals al mando del general Gamir en la sorpresa del Aleixar.

Allavors Martí de Pancheta desempenyava 'l càrrech de coronel de cavallería en las filas de D. Carlos.

Actualment vivia molt pobrement assistit per varias familias de Burdeos.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferents especies, puja la cantitat de pessetas 954'64.

Correspondencia

BARCELONA

1 de Juliol.

Senyor Director.

Molt senyor meu: Excelent efecte ha causat á Barcelona: primer, la noticia de que la actual Exposició se portará á Madrid en Octubre; y segon, lo que 'l centre de la producció nacional hagi sigut declarat corporació oficial.

Barcelona y Madrid, cada dia 's coneixen y s' estiman més.

La fabricació catalana sab que sa venda dependeix del bon estat estat dels negocis d' Espanya; y molt especialment de las cullitas de Galicia, Asturias y las Castellans, com Madrid no ignora que la nota sortint de la potencia industrial de Espanya es Barcelona.

Los pobles adelantats no son may excludivistas, porque si ho fossin, careixerian d' adelanto; y si avuy hi ha algú á Barcelona, que creu que á Espanya no hi ha més que Catalunya, es mal espanyol, com ho sería 'l madrileny que entengués que Madrid ho representa tot.

Los blats de Castalla, los vins d' Andalusia y de la Manxa, la seda de Valencia, las conservas de Galicia, las importantíssimas fábricas de Guipúzcoa, Asturias, Alcoy, Béjar y altres runts, las ferreterías de Vizcaya, y, en una paraula, tota la producció nacional, ocupa la atenció y l' interés del Foment Barcelonés.

La actual Exposició, celebrada en lo Palau de Bellas Arts, te molta importancia, porque demostra prácticament las ventatjas del sistema protector, y ho demostra com lo filosofh grech provaba 'l moviment; caminant.

No es la primera vegada que ho dich: en Economía Política nos ha passat á Espanya una cosa semblant á lo que nos ha ocorregut en la literatura. Cuan lo romanticisme 's desacreditá en tot Europa, comensárem Espanya á deixarnos cabellera y á beure vinagre; quan á Inglaterra, á Alemania, en los Estats Units y á tota Europa lo lliurecambi está abandonat, uns quants, reminiscencia d' aquells fogosos oradors de la Bolsa de Madrid, van per allá parlant de la conveniencia de enriqueir als vehins á costa de nostra propia riqueza.

Lo Foment de la Producció Nacional ho ha comprés molt bé, y D. Joseph Soler y Freixa, ab son projecte pera la creació d' un Cos de delegats comercials pera fomentar la exportació espanyola, y ab sa activitat, son treball y sa iniciativa pera l' éxit de la Exposició de que m' ocupo, ha merescut l' aplauso de tots los productors espanyols.

Sí, com es d' esperar, la Producció ve á Madrid en Octubre, á ella hi concorreran molts industrials de provincias que no son catalanas. Los cognags y 'ls incomparables xarops de Henry-Garnier, de Passajes; los xocolates y 'ls dolços del inolvidable D. Matías López; los electricistas que, com l' Ajuntament de Hernani (Guipúzcoa), gracias al zel del respectable industrial Sr. Marticorena, tant han fet per la industria y per la ciencia; y, en una paraula, una gran part de la industria espanyola, pendrá part, ab los catalans, en aquest Certamen, que no per modest deix d' ésser interessantíssim.

Contrayentme ara á la Exposició que aquí se celebra, diré á vostés que, l' únich que li falta, es un poch més d' espectacle.

Tota Exposició, pera que sigui visitada, necessita tenir, per lo menos, un 50 per 100 d'interés industrial, científich ó artístich, y altre 50 d'animació y d'espectacle.

Es la única forma de que vagin a las Exposicions, no sols aquells a quins los hi interessa directament, sino los que, anant a divertir-se, acaban per interessarse.

Aixís s'fa la propaganda industrial, y encarque quelcom ha comensat a fer-se en aquest sentit, encare en mon concepte pot fer-se més.

Per grups, seguint sempre l'ordre establert per las classes del aranzel, denunciare en ma próxima carta y a grans rasgos, las principals instalacions, y pot que quelcom tingui que criticar; perque hi ha algunas industrias perfectament extrangeras que viuen del contrabando més que del aranzel, y que se las donan de molt espanyolas; y per altra, perque alguns industrials han demostrat que encare no saben exposar.

No hi ha obra humana sense defectes, y no he pertenescut jo al Comitè de la Exposició Universal de París de 1878, al Gonsell de la de Barcelona, al Comitè de la de París del 89, y he visitat totas las d'Europa pera ser un de tants borregos de Panurgo que vagi a regateja res ni de ningú.

En trenta anys d'escriure en públich, y quan mas cartas las transcriuen cent periódichs d'Espanya y d'América, he adquirit lo dret de ser independent, y crech tenirne probas donadas.

Acabo avuy felicitant una vegada més a Barcelona y als organitzadors de la Exposició, y desitjant que la campanya de Madrid en Octubre sia tan brillant com espera son servidor

Q. B. S. M.,
Garcí Fernandez.

SECCIO OFICIAL

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

Faig saber: Que acordada per l'Excm. Ajuntament de ma presidencia, en sessió de 25 de Juny últim, la adquisició, per medi de subasta pública, del material de impresos necessaris pera l'servey de la Administració Municipal de Consums en l'actual any económich de 1897-98, s'anuncia per medi d'aquest edicte que la licitació tindrà lloch en aquestas Casas Consistorials lo dia 10 del actual a las onze del matí, ab subjecció al plech de condicions y modelació que s troba de manifest en dita dependencia del ram; devent presentar proposicions baix plech tancat ab arreglo al formulari que al final s'expressa y extesas en paper de la classe 12.^a

Mòdel de proposició

D. N. N., vehí de. . . . domiciliat en. . . . segons càdula personal que exhibeix núm. . . . enterat del anunci publicat per la Alcaaldia lo dia dos del actual segon lo qual ha de ser contractada la impresió del material ab destí a la Administració municipal de consums d'aquesta ciutat, se compromet a provehirlo en las condicions del plech que regeix pera la subasta al següent preu (en lletras).

(Fetxa y firma del proponent.)

Reus 2 de Juliol de 1897.—L'Alcalde, Francisco Piqué.

Societat Manicomi de Reus

Havent de procedirse a la construcció dels edificis de que ha de constar lo Manicomi, s'invita als que desitjin pendre part en las subastas de tots ó d'alguns dels pabellons, se serveixin presentar las proposicions en la forma que indica l'plech de condicions económich-facultativas en lo domicili de D. Emili Briansó y Planas desde l'dia d'avuy 20 del actual fins lo dia 5 de Juliol próxim.

Los pllassos, pressupostos y plech de condicions estarán de manifest durant dit pllasso, en casa del senyor Arquitecte D. Pere Cassellas y Tarrats de 8 a 11 del matí.

Reus 20 Jany 1897.—Lo President, Pau Font de Rubinat.

Registre civil

del dia 1 de Juliol de 1897

Naixements

María Vallverdú Llobera, de Anton y Concepció.—Pere Llori Gené, de Isidro y Teresa.—Manel Llorba Anguera, de Manel y Anna.

Matrimonis

Cap.

Detuncions
Teresa Domenech Cavallé, 78 anys, Hospital civil.

Matadero Públich
Bestiars sacrificats pera l'consum en lo dia d'ahir

Classe	Nº	Kilos.	Grams	Satisfet Pts.	Cts.
Bous					
Badellas	3	364'		72	80
Bens	44	668	400	133	68
Cabrits	2	7'		1	40
Tocinos	7	400'		88	
				295	78
Desputillas de bestiar de llana y pel				18	5
Total adeudo				314	63

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'avuy.—Sant Trifón.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de la Purissima Sanch

La Parroquia de la Purissima Sanch y la Congregació de senyoras del mateix nom dedicarán a son Titular los següents obsequis:

Dissapte, dia 3.—A las 7 de la tarde solemnes Completias.

Diumenge, dia 4.—A dos quarts de vuit Comunió general ab plática preparatoria. A las 10 ofici cantat a tota orquesta, ab sermó que dirá lo R. P. Narcís Sitja Superior del Colegi de S. Pere d'aquesta ciutat. A las 6 de la tarde Trisagi cantat, Conclusió del mes del Sagrat Cor y profesó per l'interior de la Iglesia.

Dilluns, dia 5.—Se donará comens a la Novena de la Purissima Sanch que s' dirá tots los dias a dos quarts de set del matí durant la santa missa.

Administracio del Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Se participa als devots de la Verge y al públich en general que s'han posat a la venda las novas estampas litográficas illuminadas de Nostra Senyora de Misericordia y son camarí, en lo mateix Santuari y en las tendas de la Viuda Puig y Viuda Sanromá. Solas se venen al pren de 2 50 pessetas y ab cristall y march daurat a 10'50 y 12'50 segons los tamanys.

Sant de demá.—Sant Laureá.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 1

De Adu en 15 dias, l. «Amparo» de 59 ts., ab carregament de melassa, consignat a la ordre.

De Marsella en 3 dias, v. «Cabo Peñas», de 1.213 ts., ab varis efectes, consignat a don Marián Peres.

De Londres en 11 dias, v. «Molina», de 457 toneladas, ab transit, consignat als senyors Mac-Andrews y C.^a

De Liverpool, v. «Túria», de 937 ts., ab tranzit, consignat a don Modest Fénech.

Despatadas

Pera Palma de Mallorca, gol. «Jóven Pepita», ab bocoyos buyts.

Pera Bilbao y escalas v. «Cabo Peñas», ab carga general.

Pera Gandía, l. «San Pablo», ab carga general.

Pera Liverpool, v. «Turia» ab carga general.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	64.10	Fransas	
Exterior	79.77	Colonial	
Amortisable	77.50	Cubas 1886	93.62
Aduanas	96.62	Cubas 1890	78.
Norts		Obs. 6 0/0 Fransa	92.75
Exterior París	62.81	Obs. 3 0/0 »	50.75
París	30.40	Londres	32.70

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisations realissadas en lo dia d'ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64.45	Fransas	
Exterior	79.80	Cubas velles	93.75
Colonial		Cubas novas	77.53
Norts	92.96	Aduanas	96.62
Obligacions Alemanya		Oblig. 3 0/0 Fransas	50.68
PARIS			
Exterior	62.81	Norts	
GIROS			
París	30.40	Londres	32.70

Bibliografia

Colecció Selecta Catalana

S'ha publicat lo primer volum d'aquesta biblioteca de la terra, titulet «Quadros» y original del festiu y reputat escriptor N.º Emili Vilanova.

L'exemplar consta de 116 planas y s'vent al preu de dos rals en la administració d'aquest periódich.

Patria y Región

La obra del notable escriptor regionalista gallego en Salvador Golpe, «Patria y Región», se troba de venda en aquesta Administració, al preu de 3 pessetés l'exemplar.

TELEGRAMAS

Madrid 2.

Telegrafian de Cayo Hueso, que l'plan dels rebels cubans es concentan vers l'Occident de la isla pera desviar la atenció del general Weyler y tréurel del departament Oriental.

Diu també que aumentan los malalts, y que hi ha solzament a Manzanillo uns 2,500

Un telegrama de Nova York anuncia que ha jurat lo cárrech de ministre dels Estats Units a Espanya lo general M. Woodford, qui ve a Madrid ab una gran cartera de reclamacions de súbdits nort americans per empronament indeguts y canys causats en sas propietats.

—Altre telegrama de Cayo Hueso diu, que allí s' creu que l'«generalíssim» Máxim Gomez ha passat la trotxa de Júcaro; y que las plujas impideixen continuar la campanya de Cuba.

Afegeix que la miseria es horrible, sobre tot en lo camp y que emperin lo 20 per 100 dels malalts.

Diuhen de Rio Janeiro, que las tropas del Govern han derrotat a las forsas que seguían al titulat profeta Conselheiro, apoderantse de la ciutat de Canutos.

—L'«Heraldo de Madrid» publica las declaraciones fetas per lo Sr. Canalejas al director de dit periódich, en las que explica sa separació del partit lliberal, dihent que sempre combatí las reformas y l'pressupost de la pau.

Diu que permanixerá a la expectativa, fins que cregui puga afiliarse a un partit polítich, que no será la dreta del partit lliberal, sino probablement la esquerra d'aquest partit.

—Diuhen de Cuba, que l'general Weyler marxá cap a Manzanillo.

Los rebeldes continúan sos ateatals contra las trens.

Circula l'rumor que l'separatista indultat Sanquily se troba en la isla de Cuba ab los insurrectes.

Ferrocarril económich de Reus a Salou

Servey de trens de viayers que regirà desde l'dia 1 de Juliol de 1897.

SORTIDAS DE REUS		SORTIDAS DE SALOU	
MATÍ		MATÍ	
Tren núm. 12	a las 4:10	Tren núm. 1	a las 4:58
» » 14	» 5:28	» » 11	» 6:10
» » 16	» 6:44	» » 13	» 7:32
» » 18	» 7:30	» » 17	» 8:17
» » 20	» 8:15	» » 19	» 10:02
» » 2	» 9:06	» » 21	» 10:46
» » 24	» 10:43		
TARDE		TARDE	
Tren núm. 4	a las 12:35	Tren núm. 25	a las 1:57
» » 28	» 1:55	» » 27	» 2:34
» » 30	» 2:32	» » 29	» 3:12
» » 32	» 3:10	» » 31	» 3:50
» » 34	» 3:48	» » 33	» 4:28
» » 36	» 4:27	» » 35	» 5:10
» » 38	» 5:08	» » 37	» 5:45
» » 40	» 5:43	» » 39	» 6:22
» » 42	» 6:20	» » 41	» 7:00
» » 6	» 6:57		
NIT		NIT	
Tren núm. 44	a las 7:38	Tren núm. 43	a las 7:40
		» » 45	» 8:17

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.
Reus 20 de Juny de 1897.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12'41 t. mercancias, segona y tercera.
 4'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
 9'46 m. (per Vilanova).
 15'8 t. per id.
 7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes.)

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'40 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'24 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m —2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'40 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Taragona

41 m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,

8'30 m.

De Barcelona (per Tarragona)

8'30 m.

De id. directe 10'30 t.

De id. id. 1'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera

(per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t.

De Madrid y Zaragoza 2'30 n.

De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que condueixen tropas de reforç á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.

Pera id. á las 2'00 t.

Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.

Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.

Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.

Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y

sas líneas á las 8'00 m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 4'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los bussos després de la sortida del correo de Madrid, se li donaa sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

La Perla del Cantábrich

SIDRA CHAMPAGNE

ELABORADA PER

MAXMO MARTINEZ

(S. EN C.)

GIJON (Asturias)

Exportació á tots los paissos

MEDALLA D' OR en la Exposició de Lugo, 1896

Los que desitgin conèixer aquesta Casa deuen dirigir-se á don Mximo Martínez, á Gijón, qui envia notas de preus y contesta á las indicacions y preguntans que li fassin los senyors comerciants y particulars.

Societat general de transports marítims á vapor de Marsella

Serveys del mes de Juliol de 1897

LINIA DIRECTA PERA 'L RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Juliol directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés

FRANCE

LINIA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 11 de Juliol lo vapor «Aquitaine»
 lo dia 26 de »

Consignataris á Barcelona, RIOL y C., Plaça de Palacio.—Barcelona.

J. Marsans Rot

Representants JOAQUIM SORTIS

Plaça de Sant Jaume, 21 de Barcelona

Telefon 11

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona

Adreça de Barcelona